

kollektive trafik samt generelt voksende boligpriser og huslejer?»
(Forespørgsel nr. F 12).

Medlemmer af Folketinget Ole Sohn (SF) og Aage Frandsen (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til kulturministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens holdning til bogens og bogbranchens situation i lyset af rapporten fra »Udvalget vedrørende det danske bogmarked« samt Konkurrencestyrelsens ønske om yderligere liberalisering af bogmarkedet?»
(Forespørgsel nr. F 13).

Samtykke til behandling

Formanden:

Den sag, der er opført under punkt 2 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Der er begæret afstemning, og der stemmes for eller imod at give dispensation.

Afstemning

Afvigelse fra den frist, der er nævnt i forretningsordenen, vedtoges med 89 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF) mod 9 (SF og EL).

Formanden:

Da der til dispensation kræves, at tre fjerdedele af de stemmende tilslutter sig forslag herom, er samtykket givet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om Mellemøsten].

Af Niels Helveg Petersen (RV), Troels Lund Poulsen (V), Jeppe Kofod (S), Peter Skaarup (DF), Villy Søvndal (SF), Gitte Seeberg (KF), Jann Sjursen (KRF) og Søren Søndergaard (EL):
(Anmeldt 8/10 2003).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 1:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af det danske bidrag til den multinationale sikringsstyrke i Irak.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 7/10 2003. Første behandling 8/10 2003. Betænkning 9/10 2003).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling:

Kl. 8.05

Forhandling

Villy Søvndal (SF):

Det er nogle meget trætte forsvarsudvalgsmedlemmer, I ser foran jer. Det er, fordi vi har arbejdet meget hurtigt. Jeg gik hjem ved knap 3-tiden i nat i forventning om, at de sidste svar var indkommet. Det var de ikke, så det, Folketinget nu skal behandle, er noget, hvor de sidste svar ikke forelå klokken 3 i nat. Det er bare for at understrege, hvilke muligheder folketingsmedlemmer i øvrigt har for at være veloplyste i denne her sag, som jo ikke er en hvilken som helst sag, men som er en sag om at sende soldater ud.

Det har været et interessant begivenhedsforløb fra denne her sags start i marts måned, hvor Danmark indgik i en krig, en ulovlig angrebskrig. Den begrundes på det tidspunkt med, at det land, Danmark angriber, er en trussel mod sine naboer, har masseødelæggelsesvåben i massevis.

Vi har prøvet og forfulgt også i spørgsmålsform de der udsagn om masseødelæggelsesvåben, som delvis er eftersøgt af FN-inspektører i den tid, de fik lov til at arbejde. I de her dage har 1.400 amerikanere været inde i 6 måneder for som eneste opgave at søge efter masseødelæggelsesvåben. Der blev afrapporteret for ganske få dage siden: De har intet fundet. Det var ho-

vedbegrundelsen, hvis man læser det danske beslutningsforslag, for at gå i krig.

Den anden del af begrundelsen – jeg skal også vende tilbage til det under spørgsmålene – var, at man havde forfulgt et terrrorspor. Vi har været lidt optaget af under spørgsmålene at få dokumentation for, hvad det var for et terrrorspor, og fandt man det? Og svaret er: Nej. Man fandt ikke noget terrrorspor, man fandt heller ikke masseødelæggelsesvåben.

Jeg siger det her, fordi man jo stadig fra et flertals side kan mene, at man ville gå i krig, fordi Saddam Hussein var en ondskabsfuld satan og en tyrann og sådan noget. Det er fair nok. Det er bare interessant, at de begrundelser, man anførte, ikke holdt.

Der foregår derfor en meget spændende debat i andre lande, som også har deltaget i en krig, der splittede FN i atomer, som splittede NATO, som splittede EU. Der foregår en spændende debat med høringer i USA, hvor man forsøger at fremlægge, hvorfor Bush fremlagde nogle oplysninger, der ikke var rigtige, f.eks. om atomvåben i Niger og sådan noget.

Havde USA ikke haft den offentlige debat, havde vi formentlig aldrig fået at vide, at det var en usandhed, at det var forkert. Det vil sige, at havde USA lukket sig om sig selv på samme måde, som flertallet hermetisk lukker sig om sig selv i denne her sag i Folketinget, så havde vi aldrig fået de urigtige oplysninger frem.

Hvad med England og Blair og de 45 minutter, som det tog, før Saddams masseødelæggelsesvåben var klar? Var de kommet frem, hvis man ikke havde haft et åbent samfund, hvis man på samme måde som folketingsmedlemmerne her lukkede sig fuldstændig om sig selv og, i øvrigt i fuldstændig modsætning til hidtidig praksis, nægter et stort mindretal i Folketinget den høring, vi beder om? Jeg kan ikke huske i de 9 år, jeg har siddet i Folketinget, at et flertal har brugt sin magt på den måde herinde. Det repræsenterer også på det felt en helt ny stil, som jeg synes, vi skal have en principiel debat om.

Går vi så til svarene, så synes jeg, der er mange interessante svar. Der er sådan en almindelig sætning i beslutningsforslaget om, at der er en række lande, som regeringen forventer vil tilslutte sig den nuværende styrke i Irak. Spørger vi så: Hvilke lande? Så svarer man i spørgsmål 5, at det kan man ikke oplyse om, fordi det er undergivet fortrolighed. Folketinget kan altså ikke få oplysning om det, dog med to undtagelser, fordi der har været nogle offentlige meldinger.

Det er England, og så er det Litauen. I det sidste tilfælde kan vi forstå af de seneste svar, der er kommet, at Litauen øger sin styrke fra 45 til 55 mand. Så det er substantielle forhold, vi taler om, men det kan vi altså ikke få noget at vide om.

I spørgsmål 10 spørger vi: Hvor længe kan man forvente, at den her aktion vil vare? Det er af almen interesse. Vi ved godt, at beslutningsforslaget efter socialdemokratisk pres betyder, at vi skal vende tilbage allerede i december måned og diskutere det her i Folketingssalen, når man vil forlænge, for selvfølgelig er problemerne ikke løst til december. Derfor vil man i sagens natur være nødt til at vende tilbage i starten af december med et beslutningsforslag her i Folketinget, hvor man beder om en forlængelse af mandatet.

Kl. 8.10

Jeg synes alligevel, det er underligt, at man slet ikke giver nogen bud på en tidsramme for det her. Jeg forstår godt, at man ikke kan sige det meget præcist på dage og uger, men taler vi om 2 år, taler vi om 5 år, taler vi om 15 år? Hvad er mest sandsynligt? Det må man da have gjort sig nogle overvejelser om, for man ved jo godt, hvilken opgave der forestår, nemlig en situation, der med beslutningsforslagets tekst er en situation, hvor sikkerhedssituationen bliver forværret og ikke bliver forbedret.

Det er i øvrigt også derfor, man beder om flere militære styrker. Ellers ville det have været meningsløst at bede om flere styrker. Jeg synes, det er lidt underligt, at regeringen slet ikke vil byde ind på, hvor lang tid det faktisk er, vi taler om.

Vi har et spørgsmål 17, hvor vi beder regeringen om at svare på, hvor mange dræbte man tror, der har været i Irak indtil nu. Regeringen gør sig umage med ikke at vide noget, og jeg synes, umagen bærer frugt. Det er faktisk underligt, at man ikke engang citerer de offentligt tilgængelige tal, der er på det her område. De er med al den usikkerhed, som en krig og et land som Irak efterlader, men hvorfor refererer man end ikke de kendte tal, der er?

Må vi ikke vide, at det efter Body Counts oplysninger drejer sig om mellem 7.000 og 8.000 dræbte? Nogle amerikanske medier mener, det er flere. Jeg har set et tal, der hedder 37.000. Hvorfor vil regeringen ikke fortælle os de tal, vi kan slå op på internettet, når vi beder om det i et svar? Hvorfor må Folketingets medlemmer ikke blive oplyst om, hvad der er de mest kvalificere-

de gæt i den her situation? Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Vi spørger så i spørgsmål 46 og spørgsmål 47 ind til konflikten mellem FN og USA. Det er jo en kendt sag, at rollerne i det her er, at USA ikke ønsker at tildele FN en rolle, hvor FN kommer i den centrale position med hensyn til Iraks fremtid. Det gælder både Iraks økonomiske fremtid, Iraks politiske fremtid og den militære situation i Irak. Der vil USA i alle de tre tilfælde bevare magten.

Kofi Annan har sagt meget klart – bemærkelsesværdigt klart, hvis man kender Kofi Annans måde at udtrykke sig på normalt – at forudsætningen for ham er, at FN får en langt, langt, langt mere central og uafviselig rolle i den her konflikt.

Det er altså en konflikt, der er tale om. Vi spørger den danske regering i spørgsmålene 46 og 47: Hvor stiller man sig i den konflikt? Hvad svarer man? Man svarer, at Danmark støtter FN. Ja, goddag mand – økseskaft!

Det, vi spørger om, er: Hvordan stiller man sig i den konflikt, der udspiller sig lige i øjeblikket, og hvor konflikten måske ender med, hvis Washington Post har ret i en artikel i går, at USA ikke ønsker at fremsende et nyt resolutionsforslag, fordi man risikerer at blive stemt ned? Hvor står den danske regering i den konflikt? Det synes jeg er underligt at den danske regering ikke vil gøre rede for. Eller er grunden til, at man ikke vil gøre rede for det, at det ville være svært at fastholde FN-argumentet, samtidig med at man støtter USA så kraftigt, som den danske regering nu engang gør?

Jeg vil også lige henlede Folketingets opmærksomhed på svar nr. 49, som vedrører masseødelæggelsesvåben. Jeg skal lige citere:

Vi stiller spørgsmålet: Hvorfor omtales masseødelæggelsesvåben slet ikke i beslutningsforslaget? Er årsagen, at den danske regering har erkendt, at argumentet om masseødelæggelsesvåben i Irak ikke længere virker sandsynligt? Og hvor man så svarer, at man ikke mener, at den her diskussion har noget med masseødelæggelsesvåben at gøre.

Jeg synes altså, det er helt underligt, hvis man husker, hvor centralt et argument det var i sin tid.

Der er et andet interessant svar, nr. 54, hvor vi spørger: Hvem er modstanderne? Og man ridser så op, at der kun er tre hovedmodstandere, som passer ind i skabelonen, hvorefter man så i øv-

rigt nævner seks. Det er et interessant spring i forhold til måden, man svarer på, men lad det nu ligge. Sagen er, at man i svaret indrømmer, at modstanden jo er langt bredere end det, man foregiver i de officielle udtalelser, nemlig at shiamuslimerne, som er den største befolkningsgruppe i Irak, også er meget vrede over det, der sker.

Kl. 8.15

I spørgsmål 61 spørger vi om forbindelsen til Al-Qaeda. Det erkendes i svaret – og det vil jeg godt kvittere for – at der ikke er nogen påviselig sammenhæng.

Det allersidste, jeg skal nævne, er samarbejdet med SCIRI, den organisation, som danskerne samarbejdede med, hvor vi spørger, om ikke de kortsigtede og langsigtede mål kan kollidere, når man skal bygge demokrati op med en organisation, der nakkeskyder folk i Bagdad, som den ikke bryder sig om.

Jeg forstår godt, de danske soldater gør det for at beskytte sig selv. Det er ikke der, anklagen ligger. Men siger det ikke noget om faren i krig for uhellige alliancer?

Jeg skal så runde af med at sige, at vi stemmer imod.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Villy Søvndal konstaterede fra et af regeringens svar på et spørgsmål, at regeringen skrev, at Danmark støtter FN. Og det er rigtigt, det står der. Det er jo lige ved at være en overdrivelse. For det er selvfølgelig rigtigt, at regeringen og et flertal i Folketinget støtter FN. Men jeg kan konstatere, at bl.a. SF og enkelte andre partier ikke støtter FN.

Jeg må gøre opmærksom på den resolution, vi også diskuterede forleden dag, vedtaget i Sikkerhedsrådet den 22. maj, altså efter krigen, hvor der står, at FN og Sikkerhedsrådet appellerer til alle medlemsstater, altså også Danmark, om at vi bidrager til at skabe stabilitet og sikkerhed i Irak i overensstemmelse med den resolution.

FN og generalsekretæren appellerer altså til hr. Villy Søvndal og til SF om at sende soldater til Irak. Det er godt, at der er nogen, der støtter FN.

Formanden:

Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan, som det fremgik under førstebehandlingen, ikke støtte beslutningsforslaget. Vi ønsker, at FN skal have en mere central placering i genopbygningen i Irak. Og vi er overbeviste om, at opgaven ikke kan løses ordentligt, hvis ikke FN og en bredere koalition får ansvaret i Irak. Så vil opgaven være endnu meget vanskeligere, end den ellers ville være. For den nuværende koalition vil blive ved med at møde store vanskeligheder i genopbygningsarbejdet, ikke bare praktiske vanskeligheder, men jo også vanskeligheder i form af tab af menneskeliv.

Det er lidt uklart, hvilken støtte regeringen giver til FN's generalsekretær i den debat, der foregår i øjeblikket. Det, jeg kunne have ønsket mig, var en klar støtte til FN's generalsekretær i hans bestræbelser for at placere FN mere centralt. Vi er enige i generalsekretærens bemærkning om, at FN bør have en rolle, som er *indispensable* med et udtryk, som ikke er så forfærdelig nemt at oversætte.

Min anden bemærkning skal gå på, at regeringen helt har undladt i bemærkningerne til forslaget at komme ind på hele den diskussion, som føres internationalt, om de ikke fundne masseødelæggelsesvåben. Den debat har jo fået ny næring her for et par dage siden, da CIA rapporterede til den amerikanske Kongres, at de 1.400 mand, som i 4 måneder har eftersøgt masseødelæggelsesvåben, intet har fundet. Og det har de rapporteret om.

Det har selvfølgelig givet anledning til en international debat af dimensioner. Jeg kan garantere for, at det er en debat, der går meget hårdt og skarpt på i USA. Og hvad Storbritannien angår, har vi jo da haft lejlighed til at følge, hvorledes den britiske premierminister er blevet hårdt presset i hele den her diskussion.

Den danske regering stikker bare hovedet i busken. Den går ikke ind i en diskussion om det problem, der ligger i, at regeringen selv, da den startede den militære indsats i Irak, argumenterede så voldsomt, så stærkt med, at det var tilstedeværelsen af masseødelæggelsesvåben, der var argumentet. Regeringen lader det ligge. Det er strudsepolitik.

Den internationale debat er overhovedet ikke reflekteret i det, som regeringen har lagt frem. Danmark er et underligt lille land. Vi har hegnet os selv inde med vores egen lille diskussion. Den internationale diskussion om, hvad det virkelig handlede om, springer regeringen over.

Jeg synes, det havde klædt regeringen at gå ind i den debat og i det mindste dog gøre nogle bemærkninger om, at det selvfølgelig altid er beklageligt, når det viser sig, at beslutningsgrundlaget ikke lever op til, hvad man havde ventet.

Kl. 8.20

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Nu, hvor vi nærmer os afslutningen, kan det selvfølgelig være relevant sådan at gøre status over debatten. Jeg vil sige, at vi ikke er vildt imponerede over det, der er foregået. Det er vi ikke, fordi det er vores opfattelse, at regeringen simpelt hen ikke har fremlagt troværdige argumenter for, at flere tropper til Irak skulle skabe mere sikkerhed.

På en lang række områder, hvor vi og andre har stillet spørgsmål til regeringen, har regeringen end ikke svaret eller ikke svaret med andet end henvisninger til den officielle amerikanske holdning, der i denne her sammenhæng åbenbart gælder som den evige sandhed.

Den enkle logik bag det her forslag er jo, at jo flere våben og jo flere soldater, vi kan sende til Irak, des bedre bliver det at være der. Det er efter vores opfattelse en total fejlbedømmelse.

Tidligere tiders besættelser – f.eks. Israels og USA's i Libanon – førte tværtimod til styrkelse af rabiate islamiske grupper, og en blodig borgerkrig fik ekstra liv. Intet tyder på, at vi ikke kan få en gentagelse i Irak.

Hvordan går det så i Irak? Ja, det mest enkle er, som bl.a. hr. Villy Søvnald har været inde på, nemlig tabstallene, som fortsat stiger. Den sidste opgørelse siger knap 9.000 dræbte civile – vel at mærke civile irakere, som er blevet dræbt af koalitionen. Derudover kommer alle de andre dræbte, primært drab begået af kriminelle. Ifølge The Independent er tallet alene fra august 700 dræbte.

For os at se er der to mulige scenarier, hvis den nuværende amerikansk-britisk-danske politik fortsætter. I det ene scenarie fortsætter den udvikling, vi har oplevet siden krigens formelle afslutning: En spiral af vold, hvor både besættelsesmagternes egne tropper og et stort antal irakere mister livet, og hvor intet rigtig kommer til at fungere; en elendig forsyningssituation, et voksende antal arbejdsløse og fattige irakere og stigende og dybere modvilje mod besættelsesmagten; islamisk fundamentalisme vinder frem.

I det andet scenarie lykkes det at opnå en vis stabilisering af situationen, men også i den situation vil slutresultatet blive et Irak, der økonomisk fuldstændig er i lommen på amerikanske virksomheder, en klientstat uden reel selvbestemmelse.

Vi har forsøgt med en række spørgsmål at få afklaret, hvordan regeringen forholder sig til den økonomiske genopbygning af Irak, og vi er da blevet klogere. Vi har f.eks. lært, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvor korrupt og ineffektiv genopbygningen er. Svaret for den danske regering er det samme.

Den amerikanske regering er i færd med at fylde lommerne på selskaber, den amerikanske regering har personlige bånd til, og har ingen planer om at ændre i konceptet, bare fordi det går jævnt dårligt.

Den danske regerings enkle kommentar i svarene til Folketinget er, at der er tale om amerikanske kommercielle dispositioner, og det er jo så sandt, som det er sagt.

Problemet er, at der står meget på spil for den irakiske befolkning, men heller ikke her ønsker den danske regering at foretage sig noget, bortset fra at søge at få så stor en del af kagen som muligt for danske virksomheder.

Vi kan jo konstatere, hvordan der er få midler til genopbygning i Irak på grund af svigtende olieproduktion og manglende international interesse for genopbygningen. Interessen for den økonomiske genopbygning er jo om muligt endnu mindre end interessen for at sende soldater. Vi kan jo bare se, hvordan det går op til den kommende donorkonference. 20 mia. dollar fra USA og 200 mio. euro fra EU skal sammenlignes med et anslået behov fra Verdensbanken og besættelsesguvernørens kontor på 55 mia. dollar, hvis alt går uforstyrret for sig. Det er ikke så lidt, der kommer til at mangle.

Besættelsesmagternes arrogance og foragt for demokratiet, som vi senest har fået demonstreret i forbindelse med spørgsmålet om indsættelse af de tyrkiske tropper, den elendige sikkerhedssituation for irakerne, den langsomme, ineffektive og korrupte genopbygningsplan og den stigende vrede i Irak og resten af Mellemøsten er alle hver især gode grunde til at søge en anden vej end den, der er fremlagt: En vej ud af besættelsen og frem mod en fuld overdragelse af magten til en irakisk valgt forsamling. At sende flere tropper løser intet, måske snarere tværtimod.

Derudover vil jeg godt have lov at sige et par ord om selve den proces, vi har været igennem. Nu er der jo ikke mange tilbage i salen til at diskutere det her punkt, og det kan jeg godt forstå, for det er svært at deltage i en debat, når man ikke har læst grundlaget for diskussionen. Virkeligheden er jo, at 90 pct. af Folketingets medlemmer ikke har læst den betænkning, der kom efter klokken 3 i nat, og som vi om lidt skal stemme om.

Jeg synes, at det er uheldigt, at vi har indført den stil, at når det gælder om at træffe beslutninger om noget af det vigtigste i Danmark, nemlig det at sende danske soldater ud på opgaver, hvor de risikerer at miste deres liv, så er det noget, der skal presses igennem på en sådan måde, at det ikke kan gøres forsvarligt.

Jeg kunne ikke drømme om at kritisere de embedsmænd, som har arbejdet de sidste døgn i døgndrift for at få lavet de her svar. Men det er jo klart, at der er grænser for, hvor gode svar man kan lave med de tidsfrister, der har været. Det er klart, at der er grænser for, hvor dybt man kan komme ind i problematikken, og når man ikke kommer dybt ind i problematikken, så kommer fejlene også.

Og hvorfor er det så sådan? Hvorfor er det sådan, at det haster så meget? Ifølge et af de svar, vi har fået, skal soldaterne være udsendt i slutningen af oktober. Hvorfor skal det jages igennem på den her måde, så folketingsmedlemmer får mindre end fire timer til at læse bemærkningerne og betænkningen til et beslutningsforslag, der i sidste ende kan koste danske soldater livet?

Jeg synes, det er utrolig uheldigt, at der er så mange partier, der accepterer denne her måde at arbejde på, inklusive partier, som jo altid ellers erklærer sig som meget forsvarsvenlige, og inklusive partier, som ellers hævder, at soldaternes ve og vel ligger dem stærkt på sinde.

I de svar, vi har fået, kan vi jo konstatere, at et af de helt centrale spørgsmål – som jo formentlig må være en forglemmelse – er, at det forslag, som er blevet fremlagt fra regeringen, ikke indeholder en vurdering af truslen mod de danske soldater for at blive ramt af masseødelæggelsesvåben. Nej, det indeholder det ikke, hr. udenrigsminister.

Det indeholder en trusselvurdering om alt muligt andet: Det indeholder en trusselsvurdering om risikoen for terror, det indeholder en vurdering af risikoen for det ene og det andet, men det indeholder ikke en trusselvurdering for risikoen for at blive ramt af masseødelæggel-

sesvåben. Det står ikke i bemærkningerne til forslaget.

Og det er jo underligt. Det er jo faktisk utrolig underligt, for hvis det er sådan, at det virkelig var, at Saddam Hussein havde masseødelæggelsesvåben for nogle få måneder siden, og de ikke er fundet, så kan vi jo konstatere, at de stadig væk er der. Hvis det virkelig var sådan, at Saddam Hussein ikke alene havde masseødelæggelsesvåben, men også helt angiveligt er i live, så har vi jo den situation, at masseødelæggelsesvåbnene stadig væk kan blive brugt mod de danske soldater.

Og derfor er det klart, at det allervigtigste, vi som Folketing kan gøre, er at spørge, hvad risikoen er for, at de danske soldater bliver ramt af de masseødelæggelsesvåben, som regeringen og et flertal i Folketinget angiveligt mener, at Saddam Hussein stadig er i besiddelse af, eftersom de ikke er blevet fundet, og eftersom han havde dem, da man gik i krig mod ham. Og alligevel er det her problem først belyst, efter at der er stillet spørgsmål om det.

Jeg regner med, at udenrigsministeren eller forsvarsministeren går op og forklarer, og så kan vi jo gennemgå i næste runde den præcise udvikling i det spørgsmål. Så processen har også på det punkt absolut ikke været hensigtsmæssig.

Jeg vil slutte af med at sige, at noget af det mest overraskende for mig – og man kan jo stadig væk blive overrasket – er, at Dansk Folkeparti nu har truffet en beslutning om at gå i krig sammen med islamiske fundamentalister. Det var noget, som den danske befolkning måske ikke helt havde forestillet sig, at Dansk Folkeparti – hvis foragt for alt, hvad der hedder islam, jo er en kendt sag – nu er kommet dertil, hvor de vil føre krig sammen med islamiske fundamentalister, endda uden nogen som helst garanti for, at disse islamiske fundamentalister ikke i morgen eller i overmorgen vil bruge de positioner, som den forenede krigsdeltagelse med de danske styrker giver dem, til at forandre Irak til et mere fundamentalistisk samfund.

Kl. 8.30

Jeg synes, den danske befolkning fortjener et svar fra Dansk Folkeparti. Er det noget, vi kan opleve fra Dansk Folkeparti fremover, at danske soldater skal ud og kæmpe sammen med islamiske fundamentalister?

Det bliver ikke med Enhedslistens stemme, og Enhedslisten stemmer også derfor imod forslaget.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes, at den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, sagde det afgørende i denne debat: Der er dem, der vil støtte FN, og der er dem, der blæser på FN.

FN appellerer i resolution 1483 fra den 22. maj til hele verden om at bidrage med stabilisering og genopbygning af Irak. Og stabilisering vil sige, at der skabes ro, og det vil sige militære styrker. Det er vi altså heldigvis et flertal her i Folketinget, et bredt flertal, et stort flertal, der går ind for. Det er det centrale.

Så kommer man med alle mulige indvendinger osv., som ikke har noget at gøre med kerne-sagen nu. Den er: Vil vi være med til at stabilisere og genopbygge Irak, eller vil vi sige, det kan sejle sin egen sø? Og der er altså en begrænset opposition her, som vil lade det sejle sin egen sø.

Så skal jeg til de enkelte bemærkninger sige, at jeg ikke helt forstår hr. Villy Søvndals kritik af Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet, altså omkring tidspunkterne for, hvornår man har fået svarene, og at der er svar, man ikke har fået. Så er betænkningen forkert for hr. Villy Søvndal. Alt er åbenbart forkert for hr. Villy Søvndal, men det er også tidligt om morgenen, og det regner.

Der står nemlig i betænkningen: Udvalget har stillet 207 spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

Og jeg har fra Udvalgssekretariatet fået meddelt og bekræftet, at alle svar er modtaget fra de to ministerier ca. kl. 21.15. Herefter må det jo faktisk være udvalgets og hr. Villy Søvndals sag at gøre deres arbejde færdigt.

Så vil jeg sige omkring de enkelte ting, at man jo altså har fået svarene. Hr. Villy Søvndal gentager sin misinformation af Folketinget, som han også gav under første behandling, og det er jo heller ikke så nyt. Han siger, at hovedbegrundelsen var masseødelæggelsesvåben, og at den sekundære begrundelse var terrorspørgsmålet, da man i sin tid besluttede at gå ind.

I afsnit IV i beslutningsforslaget, som jeg også nævnte ved første behandling, og som er konklusionen på, hvad Danmark foreslår, står: »Ved vurderingen af den foreliggende situation har regeringen lagt vægt på, at Irak i flere tilfælde har anvendt masseødelæggelsesvåben såvel mod militære mål som civile ...«.

Det er den eneste gang, det nævnes i konklusionen, og det kan, som jeg sagde sidst, hr. Villy Søvndal ikke løbe fra. Det er en historisk kendsgerning – »har anvendt masseødelæggelsesvå-

ben såvel mod militære som civile mål«. Det var også det samme, der stod, da man gik ind i 1998. Det er en historisk kendsgerning.

Derefter står der, at afvæbning af Irak er nødvendig – det har FN bedt om – og at Irak over en årrække substantielt har krænket sine nedrustningsforpligtelser i henhold til FN's sikkerhedsrådsresolutioner. For nu ikke at tage dem alle sammen så står der i 1441, at man giver dem en sidste chance, at Irak ifølge FN's våbeninspektører ikke har overholdt kravene i resolution 1441 om omgående, betingelsesløst og aktivt samarbejde, og at det må konstateres, at Irak dermed har forspildt sin sidste chance i medfør af resolution 1441.

Og så til sidst: At FN's Sikkerhedsråd tidligere har bemyndiget anvendelse af militær magt – det er en kendsgerning, det er 678 – mod Irak med henblik på gennemtvangelse af Sikkerhedsrådets krav og betingelser, og at denne bemyndigelse stadig står ved magt, hvad der er en kendsgerning, fordi den bliver nævnt i 1441, igen altså rekapituleret.

Og så til sidst: At gennemtvangelse af FN's Sikkerhedsråds krav, herunder som en sidste udvej med militære magtmidler, er nødvendig for at fjerne truslen mod den internationale fred og sikkerhed i regionen, som det har stået i alle Sikkerhedsrådets resolutioner.

Så det er simpelt hen altså lodret forkert, hvad hr. Villy Søvndal bruger som begrundelse. Det med terroren står overhovedet ikke nævnt i konklusionerne i IV. Så jeg går ud fra, at SF, således belært, nu er i stand til at stemme for forslaget.

Så spørger hr. Villy Søvndal: Hvor lang tid vil det vare? Og det er jo et utrolig begavet spørgsmål. Jeg er meget, meget glad for at kunne sidde i Folketinget med så begavet et menneske så tidligt om morgenen. Jeg mener, hvem i alverden kan svare på det? Det kan det irakiske regeringsråd heller ikke svare på.

Det, det drejer sig om, er, at det skal vare den tid, der er nødvendig for at sikre, at denne regering kan dannes på et repræsentativt, ordentligt, demokratisk grundlag, og at denne regering ikke kommer ud for terrorister, som kan sidde og vente på simpelt hen bare at vælte denne regering.

Hvis vi nu satte ind i en resolution, at alle tropper, der har været inde for at hjælpe med Iraks genopbygning, skal være trukket tilbage den 1. januar 2005, hvad vil man så gøre, hvis man bruger hovedet? Så vil man sætte sig ned

fra Saddam Husseins side, fundamentalisternes side, og vente til 1. januar 2005 og holde krudtet tørt, for der er alle de tropper ude, der skulle stabilisere Irak. Og så kunne det blive festligt!

Kl. 8.35

Derfor vil jeg opfatte det som uansvarligt at svare definitivt på det spørgsmål, for det er at skade den demokratiske, den repræsentative, den frie irakiske regering og spille Saddam Husseins spil, hvad vi naturligvis ikke vil være med til.

Hvad USA og FN angår, så er det jo oplagt, at USA arbejder for at give FN en central rolle. Jeg forklarede det også under førstebehandlingen. Vi bruger aktivt diplomati i den forbindelse. Vi har talt med alle sikkerhedsrådsmedlemmerne fra Europa om det, vi har talt med USA om det, og jeg havde et møde med Kofi Annan forrige mandag om det i FN. Der er ikke tvivl i FN om, at vi støtter, at FN får så central en rolle, som er mulig og ønskelig for FN. FN har jo også sine grænser for, hvad FN vil være med til, altså hvad de vil lægge sig ind i.

De vil f.eks. ikke lægge sig ind i det militære. Den militære bropille, som jeg beskrev sidste gang, kan og vil kun være under ledelse af USA, og andet ønsker FN heller ikke. Det er den politiske civile genopbygningsindsats, det drejer sig om at få FN så stærkt ind som overhovedet muligt og med så gradvis og sikker overtagelse af beføjelser af den irakiske befolkning og regeringsråd som overhovedet muligt og forsvarligt.

Det er, hvad det drejer sig om, og det er dér, vi skal have FN ind som den anden bropille for også at få det, som hr. Niels Helveg Petersen efterlyser, og som jeg fortsat er enig med hr. Niels Helveg Petersen i. Vi skal have den bro, som betyder, at så mange som muligt går ind og påtager sig opgaven, både den militære, den civile og den økonomiske.

Så vil jeg sige til hr. Niels Helveg Petersen, at når masseødelæggelsesvåben ikke er nævnt i beslutningsforslaget, så var det altså, så vidt jeg erindrer – jeg åbner for, at der kan være et enkelt lille ord, jeg ikke kan huske – heller ikke nævnt, da vi den 15. maj besluttede den første troppetilstedeværelse efter 15. maj-beslutningsforslaget, fordi dette ikke drejer sig om masseødelæggelsesvåben. Dette drejer sig om at udvide det antal personer, vi mener, der er nødvendigt for at skabe ordentlige arbejdsbetingelser og indsatser for de danske soldater.

Det er jo meget vigtigt, at de danske soldater kan overkomme opgaven, og at der er nok der-

nede til at overkomme opgaven. Det var, hvad det drejede sig om den 15. maj, og det er, hvad det drejer sig om i dag.

Derfor: Når vi ikke nævnte det den 15. maj og heller ikke nu, finder jeg ikke nogen grund til, at vi i bemærkningerne skulle levere en kronik om den offentlige debat omkring masseødelæggelsesvåben, som jo ikke er afsluttet. I Kays rapport står der jo også på side 1, at den langt fra er færdig. Man kan ikke komme med konklusionerne. Derfor er det ikke nævnt.

Men jeg er enig med hr. Niels Helveg Petersen i hr. Niels Helveg Petersens tale. Vi har det samme formål. Vi er så uenige om metoden lige nu, men vi føler altså, at der efter 1483 ikke er nogen tvivl om, at det er en bred appel om, at vi alle sammen går ind og støtter op om FN's ønske igennem 12 år, som hr. Niels Helveg Petersen som udenrigsminister jo også har efterlevet, om at få skabt et ordentligt Irak, der ikke er til fare for den irakiske befolkning og for områderne omkring Irak.

Til sidst til hr. Søren Søndergaard, som jo kom med sin sædvanlige forudsigelige antiamerikanske tale: Den svigtende olieproduktion er jo bl.a. en følge af, at Saddam Husseins folk, eller hvem det nu er, sprænger olieledningerne i luften. Det kræver jo så også, at der kommer flere ind for at sørge for, at det irakiske politi og det irakiske ordenssystem bliver bygget op, så man kan få forhindret det.

Men det er lange ledninger, derfor har vi også politifolk nede for at træne dem. Vi går også ind for tankerne om at sørge for, at der kommer mere og mere træning og flere og flere irakiske polititjeneste. Det arbejder vi jo selv aktivt med og har sendt folk ned for.

Men så siger hr. Søren Søndergaard, at det ikke er troværdigt, at den udvidelse, vi har nu, skulle skabe mere sikkerhed. Nu var der jo selvfølgelig åbningsdebat i går, og jeg skal ikke bebrejde nogen, at de ikke er klar over de sidste ting, der er sket dernede.

Men i går blev en spansk diplomat skudt i Bagdad. Vi har dansk repræsentation dernede. De er inden for de sikrede områder for øjeblikket, men skal jo også kunne bevæge sig andre steder hen. Som det fremgår af beslutningsforslaget, skal vi altså bl.a. sikre disse personer. Uden at vi sender flere ned, vil de jo altså ikke være sikret.

Vi ved jo, de nu også går efter bløde mål for at sørge for, at omverdenen forsvinder ud af Irak,

så de selv kan lave det blodbad på dem, der ønsker et demokratisk og frit Irak, så de kan overtage det igen. Det ved vi jo, og vi ved jo også, at en fra regeringsrådet blev dræbt tragisk for 14 dage siden.

Det vil sige, at der er bevogtningsopgaver, som vi må påtage os, hvis vi ønsker et frit Irak. Det ønsker vi altså fortsat at påtage os. Derved kan vi også bidrage til mere ro og sikkerhed omkring denne genopbygnings-, stabiliserings- og demokratiseringsproces. Formålet for Saddam Hussein er jo at komme derhen, hvor ingen irakere tør påtage sig opgaven.

Det spil skal de jo ikke spille. Og det er også derfor, jeg ikke vil spille hr. Villy Søvnalds spil, der gør det muligt for ham at sidde og vente på en dag, hvor han så kan slå til.

Kl. 8.40

De øvrige svar og spørgsmål omkring truslen om masseødelæggelsesvåben over for soldaterne og terrortruslen osv. vil jeg overlade til forsvarsministeren at besvare, når det måtte behøve Folketingets formand.

Formanden:

Det gør det nu, og jeg giver ordet til forsvarsministeren.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Kun en enkelt bemærkning til hr. Søren Søndergaard. Det glæder mig at høre, hvor omsorgsfuld hr. Søren Søndergaard er for vore soldater. Det er ikke altid, vore soldater føler det sådan.

Jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard, at som svar på spørgsmål 41 og 42 har vi udtrykkeligt redegjort for problematikken omkring masseødelæggelsesvåben. Som svar på spørgsmål 42 kan hr. Søren Søndergaard se, at vore soldater, dem, vi nu sender ud, og dem, der er i Irak, har gennemgået en intensiv uddannelse og træning, der omfatter forholdsregler til at imødegå angreb med masseødelæggelsesvåben. De er udrustet med beskyttelsesudstyr og vaccineret mod bl.a. miltbrand.

Jeg kan forsikre hr. Søren Søndergaard, at den danske regering ikke sender soldater ud til de ekstremt vanskelige opgaver, som det er at operere i Irak, uden at de er beskyttet bedst tænkeligt.

Formanden:

Så er det hr. Villy Søvnald som ordfører i anden runde.

Villy Søvndal (SF):

Bare til proceduren ganske kort til start: Man kan mene, at det ikke betyder så meget, at mange af de svar, der ligger – for at sige det pænt – ikke er særlig omfangsrige. Man kan mene, det er lige meget, at Folketinget ikke har tid til at gennemarbejde en sag, der er så vigtig som den her. Jeg forstod på udenrigsministeren, at vi så skulle affinde os med det, sagt i en næsten lidt fornærmet toneart over, at vi tillod os at rejse den situation. Men lad det nu ligge.

Jeg synes, det nærmer sig det bizarre, hvis man fortsat fra dem, der sendte Danmark i en ulovlig krig, vil insistere på, at masseødelæggelsesargumentet ikke spillede en afgørende rolle. Undskyld mig, hr. udenrigsminister, det er fuldstændig absurd i forhold til ikke alene den danske argumentation.

Kan udenrigsministeren huske Powell i FN's Sikkerhedsråd, jeg tror, det var den 9. februar – nej? – men kan udenrigsministeren huske Powells fremlæggelse, hvor han var fuldstændig fokuseret på masseødelæggelsesvåben, sad med glas og viste, hvor mange ton osv. der kunne fremstilles? Kan udenrigsministeren huske den hjemlige debat? Kan udenrigsministeren huske alle de gange, han selv gjorde masseødelæggelsesvåben til det centrale i sin egen argumentation, fordi der var en dansk opinion, der ellers ikke syntes, at dansk deltagelse i krig var en god idé? Ellers er jeg sikker på, at de kritiske medier, der findes i Danmark, gerne vil være behjælpelige med at erindre udenrigsministeren om, hvor hyppigt både han og også statsministeren anvendte det argument i den offentlige debat.

Jeg skal ikke trætte med, at hvis man læser beslutningsforslaget igennem, B 118, som danner grundlag for den situation, vi er i nu, så er masseødelæggelsesvåben nævnt ti gange – ti gange! Så jeg synes, det nærmer sig det absurde at fortsætte den diskussion.

Så forstår jeg, at når Folketinget ikke kan blive oplyst om, hvor lang tid en sådan situation skønnes at vare, bare i runde år, så er det, fordi man dermed ville levere meget værdifuld oplysning til Saddam Hussein og hans svende, der dermed ville kunne udnytte en situation til at slå hårdt igen. Ja ja. Jeg må sige, at teorierne har frie vilkår. Jeg spørger, om det er en undersøgelse, som ligger fra efterretningstjenesterne, eller det er Udenrigsministeriets eget hjemmestrikkede her til morgen.

Hvis man kigger på spørgsmål 54 og spørger: Hvem er efter regeringens opfattelse modstanderne i Irak? Hvem er det, der laver angreb? Så er det desværre – det fremgår af svaret – mange forskellige grupper. Regeringen starter med at sige, at der er tre grupper og nævner så fem: personer, der fortsat er loyale over for det tidligere regime – det er der ingen tvivl om – sunnimuslimske ekstremister som en anden gruppe og som den tredje gruppe udenlandske terrorister, og det er jo rigtigt. Man har omdannet Irak til en magnet for dem fra Saudi-Arabien, fra Iran, fra Palæstina, der godt vil have mulighed for at få ram på en amerikaner. Sådan er det jo.

Kl. 8.45

Så nævner man videre kriminelle elementer, og så nævner man for det femte nogle radikale shiamuslimske grupper. Den virkelige fare i den nuværende situation er vel, at fordi USA optræder så magtfuldkomment, fordi den internationale legitimitet i den nuværende krise er så lille, risikerer man at udsætte også danske soldater for en risiko, der er langt, langt, langt større, end hvis FN kom ind i den centrale rolle.

Så et sidste spørgsmål: Når udenrigsministeren siger, at det er fantastisk, at jeg ikke kan forstå, at Danmark følger FN-sporet, så er det, fordi udenrigsministeren ikke vil besvare det meget enkle spørgsmål: Når der er en konflikt mellem FN, mellem Kofi Annan og USA, hvilken side stiller den danske regering sig så på i den konflikt?

Jeg forstår godt, at udenrigsministeren ikke vil svare på det offentligt, men det er jo det, der er hovedproblemet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Villy Søvndal er meget utilfreds med, at regeringen og de partier, der går ind for det her, ikke kan sige, om der er behov for danske soldater i 6 måneder, 1 år eller måske 2 år. Det er da for dårligt.

Jamen det skulle hr. Villy Søvndal af alle her i Folketinget have størst forståelse for. Kan hr. Villy Søvndal huske det åbne offentlige samråd i Folketingets Forsvarsudvalg for et lille halvt år siden med integrationsministeren, hvor hr. Villy Søvndal spåede, at når krigen var slut, ville der være mindst halvanden million flygtninge, og der skulle oprettes tusindvis af flygtningelejre, og hvad ville regeringen gøre? Hvordan var det, var der ikke seks nuller for meget? Var det 150

eller var det 250 flygtninge, der kom? Hr. Villy Søvndals spådom var halvanden million.

Jo, det er svært at spå, og derfor lader vi være med at spå, og vi fortsætter, så længe der er behov.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg kan sagtens huske det samråd. Det var bare ikke min tale, det tror jeg også hr. Helge Adam Møller vil kunne huske, hvis han tænker sig om. Det var FN, der havde givet forskellige vurderinger af mulige scenarier i Irak, og derfor var det FN's vurdering. Jeg – det er jo det, man kan som opposition – kunne spørge regeringen, hvad regeringens vurdering var af de der tal, og den vurdering fik vi.

Men jeg forstår så ikke den der argumentation, der hedder, at det at fastsætte en dato kan være fantastisk farligt, for man skal ikke oplyse banditterne om noget som helst, når man så tør oplyse, at den her danske aktion kun strækker sig frem til starten af december. Er det ikke at friste dem fuldstændig over evne?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil da godt sige til hr. Villy Søvndal, hvis der skulle være nogen som helst tvivl, men det tror jeg nu ikke, at den konservative folketingsgruppe da meget gerne havde set, at det her beslutningsforslag også havde taget stilling til den næste halvårsperiode. For os er det utænkeligt, også selv om jeg havde håbet det, at vi i løbet af halvanden måned kan konstatere, at nu er der ikke brug for danske og engelske og tjekkiske og hollandske og norske og amerikanske tropper i Irak. Det kunne vi da lige så godt have set i dag, men sådan gik det ikke, og derfor må vi tage stilling til det i løbet af en måned eller halvanden på den ene eller den anden måde.

Men selvfølgelig er der da også brug for dem det næste halve år, og jo flere der er, jo hurtigere kan vi få skabt det, der er formålet med det: et frit og demokratisk Irak uden danske tropper.

(Kort bemærkning).

Ulrik Kragh (V):

Blot for at minde hr. Villy Søvndal om, at allerede i Venstres ordførerindlæg i forbindelse med førstebehandlingen gjorde vi klart, at såfremt regeringen fremlagde konkrete vurderinger, der gjorde det nødvendigt med en forlængelse, ville vi se positivt på det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jo, det tror jeg bestemt også, og derfor tror jeg heller ikke, man udsætter danske soldater for unødigt risiko for et terrorangreb ud over, hvad der i øvrigt er risiko for i starten af december, nemlig for, at den danske regering trækker sit troppebidrag tilbage. Det tror jeg sådan set ikke er så farlig en situation.

Dermed er det, der er realiteten i det her, vel også tilkendegivet, nemlig at det, vi tager stilling til, jo er, om det her skal fortsætte langt, langt, langt ud over december. Det er jo logikken i det her forslag, ligesom det er logikken, at hvis sikkerhedssituationen i øvrigt bliver mere truende i Irak, så vil vi i Folketinget i løbet af kort tid også møde endnu en ansøgning om at udvide antallet af soldater for at sikre formålene, der hedder at beskytte sig selv og beskytte folk i området.

Så man kan sagtens se linjen i det her. Det synes jeg ikke er så besværligt.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

For det første vil jeg godt sige to ting til forsvarsministeren: Altså spørgsmålet om, hvorvidt de danske soldater føler min varme omsorg, tror jeg, vi skal overlade til de danske soldater. Jeg tror, det er meget forskelligt. Altså jeg er helt sikker på, at der er en del, der ikke føler den; så er jeg også sikker på, der er en del, der føler den, ellers kan forsvarsministeren jo komme op på mit kontor, så kan vi jo sidde og kigge på mails en dag.

For det andet spørgsmålet om truslen om masseødelæggelsesvåben. Det var jo sådan set bare en tilståelsessag for forsvarsministeren. Altså lad os lige prøve at rekapitulere, hvordan det hænger sammen:

Regeringen har den opfattelse, at Saddam Hussein har masseødelæggelsesvåben. Saddam Husseins regime bliver væltet, men masseødelæggelsesvåbnene bliver ikke fundet. Ergo må masseødelæggelsesvåbnene stadig væk være der ifølge regeringen.

Saddam Hussein er der også stadig væk. Det vil sige, der er altså fortsat en risiko for, at Saddam Hussein og hans rester kan bruge masseødelæggelsesvåben mod bl.a. de danske solda-

ter. Når regeringen så kommer med et forslag, hvor man er meget optaget af de danske soldaters ve og vel, så burde det første, man gjorde i det forslag, man lægger frem i Folketinget, vel være at vurdere, hvordan risikoen er for, at de danske soldater bliver udsat for masseødelæggelsesvåben.

Men når man så læser forslaget, står der ikke i bemærkningerne ét ord om risikoen for, at de danske soldater bliver udsat for masseødelæggelsesvåben. Først da Søren Søndergaard, der har den her omsorg for de danske soldater, stiller spørgsmålet, finder forsvarsministeren ud af, at okay det må vi hellere svare på.

Forsvarsministeren indrømmer i svaret, jeg læser op, det er svar på spørgsmål 186: »Truslen om brug af masseødelæggelsesvåben fremgår ikke af bemærkningerne til forslag til folketingsbeslutning B 1, men fremgår af besvarelsen af spørgsmål 41.«

Det vil sige, at først efter at man er blevet spurgt, kommer man i tanke om, gud ja, der er jo i øvrigt en trussel om, at de her rester af Saddamregimet kan bruge masseødelæggelsesvåben.

Der er to muligheder: Enten er det forslag ikke særlig godt gennemarbejdet, fordi det skulle gå så hurtigt. Det er den ene mulighed. Den anden mulighed er, at selv ikke regeringen tager alvorligt, at der er en trussel om masseødelæggelsesvåben.

Der er kun de to muligheder. Hvilken vil regeringen have? Regeringen kan sætte sig i en rundkreds, finde ud af, hvad den selv synes, og så kan den komme herop og meddele Folketinget, hvilken en af dem den ønsker; men der er kun de to muligheder.

Med hensyn til scenariet i øvrigt vil jeg spørge udenrigsministeren: Hvem er det, der blæser på FN? Udenrigsministeren assisteret af hr. Helge Adam Møller siger: Hvis ikke vi stiller tropper til rådighed, så er det et brud med resolution 1483, og så blæser vi på FN. Hvem er det, der blæser på FN?

Jeg synes udenrigsministeren skal herop på Folketingets talerstol og sige: Frankrig blæser på FN, Tyskland blæser på FN, Sverige blæser på FN osv., nævne alle de lande, der blæser på FN. Det synes jeg udenrigsministeren skal gøre, ellers er det jo ikke seriøst.

Der står i øvrigt ikke et ord om tropper i den resolution, og jeg har altså den opfattelse, at det, der er det afgørende i Irak i øjeblikket, er at vinde den irakiske befolkning, fordi uanset hvor

meget Saddam Hussein sidder og venter, så kommer han ikke tilbage til magten, hvis den irakiske befolkning har et demokrati, har en ordentlig levestandard og har våben til at forsvare sig selv.

Kl. 8.55

Det er det, der er det afgørende og ikke, at amerikanske firmaer får fyldt lommerne ved alle de aftaler, de laver, og tvinger igennem, at de 200 største firmaer skal privatiseres og sælges til udlandet. Det er en helt anden dagsorden, og det er den dagsorden, vi ikke ønsker at være med til.

Så til sidst bare to ting: For det første, og det er en kendsgerning, blev betænkningen omdelt til folketingsmedlemmerne efter kl. 3 i nat. For det andet og til sidst: Jeg undrer mig stadig væk såre over den alliance, vi nu ser mellem Dansk Folkeparti og islamisk fundamentalisme.

Dansk Folkeparti beslutter med det her forslag at gå i krig sammen med islamiske fundamentalister. Hvornår spreder det sig til andre områder? Altså hvornår ser vi Dansk Folkeparti hånd i hånd med Osama bin Laden eller islamiske fundamentalister i Danmark? Men det er jo det, man gør. Dansk Folkeparti stemmer for, at Danmark skal gå i krig sammen med islamiske fundamentalister. Ved den danske befolkning det? Ellers ved den det nu.

Jeg synes, det er absurd. Enhedslisten kæmper ikke sammen med islamiske fundamentalister. Vi gjorde det ikke sammen med Osama bin Laden, vi gør det heller ikke i Irak i dag, det overlader vi trygt til Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti.

Formanden:

Så er det hr. Peter Skaarup som ordfører.

Peter Skaarup (DF):

Det kalder jo næsten på en kommentar, må man sige. Ja, jeg vil nok sige, at Enhedslisten og SF under denne her debat vrøvler ret meget.

Det eneste, jeg vil sige at Enhedslisten og SF har en pointe i, og det skal vi nok kigge på i Forsvarsudvalget og i Folketinget, er, at det går vel hurtigt med de svar, der gives. Det er jo vigtigt, også af hensyn til fremtiden, at man kan stole på svarene, og når det går så hurtigt, så er der nok grund til, at man giver lidt bedre tid en anden gang.

Men jeg ville godt sige for at udrydde enhver tvivl, at Dansk Folkeparti ligesom Venstre og De Konservative, kan jeg høre under debatten i dag,

synes, det er utrolig vigtigt, at den indsats, som Danmark yder sammen med USA, sammen med England, sammen med alle de lande, som er i Irak i øjeblikket, er med til at genopbygge det irakiske samfund. Den er vi med på.

Vi mener, at der ligger et ansvar, når man har gjort det, man har, med afvæbningen af Saddam Hussein og hans brutale styre. Så ligger der også et ansvar for os alle sammen til at følge den indsats til døds. Vi kan ikke bare lade irakerne sejle deres egen sø og lade, som om ingenting er hændt, for der er hændt noget, og der er hændt noget, der er rigtig fornuftigt og flot for den irakiske befolkning, nemlig at Saddam Hussein er væk. Derfor løber vi ikke af pladsen og er ligesom Socialdemokraterne radikale og ikke rigtig kan finde ud af, hvad vi mener.

Vi mener, at det er vigtigt at fastholde den indsats, og jeg vil også godt give tilsagn om her i dag, at den indsats slutter ikke om en måned eller halvanden, den indsats er langvarig, og den indsats kan også gøre, at de flygtninge, både internt fordrevne i Irak og de flygtninge, der er kommet til Danmark, kan få et bedre liv i Irak fremover, og den kan gøre, at de kan vende tilbage.

Derfor har vi også i betænkningen til forslaget her i dag anført, at det er utrolig vigtigt, at regeringen presser på, for at de irakiske flygtninge kan vende tilbage og være nogle af de første, der også er med til at genopbygge deres land. Det vil da være mærkeligt, hvis det er danske soldater, amerikanske soldater, engelske soldater, nødhjælpsorganisationer, der er de eneste, der skal stå for genopbygningen. Det må vel være sådan, at de, der flygtede fra det brutale styre, som Saddam Hussein stod for, vender tilbage og sikrer, at genopbygningen kommer på plads, så de og deres familier kan få et bedre liv fremover.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg synes, det er underligt, at hr. Peter Skaarup ikke er lidt mere villig til at redegøre for Dansk Folkepartis alliancepolitik.

Det, der er sagen, er, at danske soldater i øjeblikket arbejder sammen med en shiamuslimsk organisation, der har et terrorled, der hedder SCIRI, som bl.a. nakkeskyder folk i Bagdad uden dom og sådan noget. Jeg ved godt, at i krig og kærlighed gælder der mange kneb, jeg forstår godt, at danske soldater har et ønske om at lave alliancer, men netop Dansk Folkeparti har sagt,

at det var meget vigtigt at holde sig fri af de der muslimske fundamentalister, og så støtter de her en terrororganisation. Den laver Dansk Folkeparti en alliance med eller hvordan?

Kl. 9.00

Nu er jeg med på, at i krig gælder der andre regler ligesom i kærlighed, men kunne vi ikke godt få hr. Peter Skaarup op og redegøre for, om det er i orden set fra Dansk Folkepartis side at alliere sig med sådanne fundamentalistiske, islamiske bevægelser, når bare sagen er god nok. Og er det kun med udenlandske eller også her i Danmark, man kunne tænke sig sådan nogle alliancer med Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg ved godt, at hr. Villy Søvnal vil provokere, men jeg vil dog blot lige sige til det, at fordi vi går ind for den aktion, så behøver vi jo ikke at støtte alle andre, der har samme formål, som vi har, nemlig at få et styre, der er fornuftigt, efter Saddam Hussein.

På samme måde, fordi SF er imod den her aktion, så påstår jeg jo heller ikke nødvendigvis, at SF er enig med Saddam Hussein i alt. Så der er ingen skjulte motiver overhovedet, må jeg sige til hr. Villy Søvnal. Vi har lagt tingene helt åbent frem, og det er, at vi ser en bedre situation for den irakiske befolkning nu; det mener de i øvrigt også selv. Den indsats skal fortsættes, sådan at irakerne kan føle, at de er i en bedre situation end før Saddam Hussein.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Tak for svaret. Tak også for, at Dansk Folkeparti bevæger sig ind i diskussionen om Dansk Folkepartis grænser for alliancer, kan man sige.

Min hensigt var ikke at provokere, det ligger slet ikke til min natur. Min hensigt var at forsøge at skabe lidt klarhed i en diskussion. Det er jo vigtigt, når Folketinget beslutter.

Men jeg forstår det sådan, at Dansk Folkeparti siger: Vi ved godt, at der er en alliance her med nogle fundamentalistiske, islamiske grupper, som vi nu allierer os med, fordi det er nødvendigt, men det lukker vi øjnene lidt for, fordi det i øvrigt ikke passer ind i det billede, vi ønsker at tegne af os selv.

Jo, sagen er, at det passer fantastisk godt ind i billedet, for den her konflikt genspejler det gamle mønster. Hvis der er nogle slemme folk, nogle kynikere, nogle diktatorer, som i øvrigt kan bru-

ges ind i vores billede, så bruger vi dem. På samme måde, som Osama bin Laden i sin tid var regeringens, den amerikanske regerings, den danske højrefløjs nære allierede i krigen i Afghanistan mod russerne. På samme måde som Saddam Hussein var Vestens nære ven og allierede helt frem til 1990, fordi han kunne bruges i kampen mod Iran.

Nu står man så over for en ny fundamentalistisk, islamisk gruppe, man kan bruge i dag. Man har bare ikke lært særlig meget af historien om, at når man nærer sådan nogle hyæner ved sin barm, så risikerer man, at de vokser sig meget store.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 94 stemmer (V, S, DF, KF og KRF) mod 15 (SF, RV og EL).

Formanden:

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om den kommende EU-regeringskonference?«

Af Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Gitte Seeberg (KF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Elisabeth Arnold (RV), Søren Søndergaard (EL) og Mogens Nørgård Pedersen (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 8/10 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/10 2003).

Begrundelse

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige tak, fordi det har været muligt at afholde denne EU-debat så tidligt i den nye samling, og det er jo både folke-

tingspartierne og regeringen, jeg skal takke for, at det har kunnet lade sig gøre.

Regeringskonferencen starter som bekendt om et par dage, og derfor er det vigtigt, at regeringen er, om jeg så må sige, ordentligt klædt på, når forhandlingerne om en ny EU-traktat starter.

Politikere og alle danskere skal have mulighed for at følge og påvirke EU's forhandlinger. Formentlig har vi en ny EU-traktat allerede før jul.

Jeg vil også gerne her fra starten udtrykke håb om – men naturligvis ikke lægge pres på – at vi kan åbne Folketingets døre for Kulturnatten kl. 17.00, så 13.000 københavnere ikke skal stå for længe ude i regnen.

Kl. 9.05

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Sidste lørdag indledte vi arbejdet på EU's regeringskonference. En meget vigtig proces er hermed sat i gang. Regeringskonferencen bliver af afgørende betydning for Europa og for Danmark.

Udgangspunktet er klart: EU's udvidelse er en realitet. Ved en række folkeafstemninger har befolkningerne i ansøgerlandene sagt ja til EU-medlemskab, og den 1. maj næste år bliver EU udvidet med ti nye medlemslande.

Det nye, udvidede EU, som Danmark har været med til at skabe, skal kunne fungere effektivt, demokratisk og åbent, også når medlemstallet bliver øget fra 15 til 25. Det kræver en revision af samarbejdets spilleregler, det kræver nye spilleregler, det kræver en ny traktat, og ved regeringskonferencen forhandler vi for at få denne traktat på plads.

Denne nye traktat kommer så til folkeafstemning her i Danmark. Det bliver en afgørende folkeafstemning, ikke blot om den nye traktat, men om selve Danmarks tilknytning til det europæiske samarbejde, om vore muligheder og vor placering i Europa. Danmark var aktiv i at få ti nye lande med i EU. Det ville være sært, hvis vi så besluttede at sætte os selv udenfor. Derfor er regeringskonferencen vigtig. Den handler om rammerne og mulighederne for Danmark i fremtidens Europa.

Fra dansk side går vi velforberedte ind i dette vigtige arbejde. Lad mig bare fremhæve tre centrale forhold: For det første er udgangspunktet fornuftigt. Danmark har haft betydelig indfly-